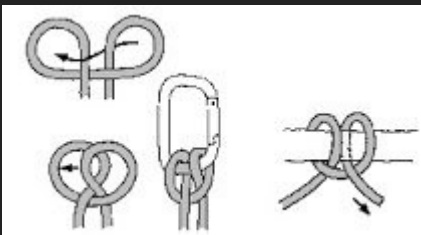
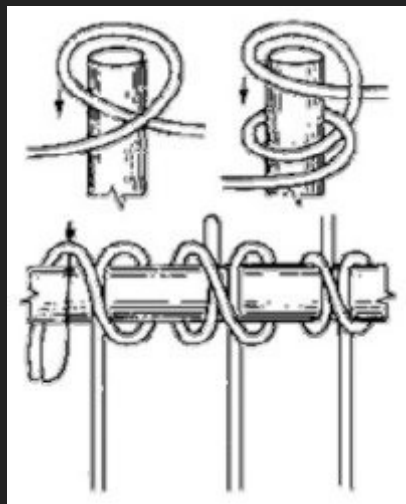

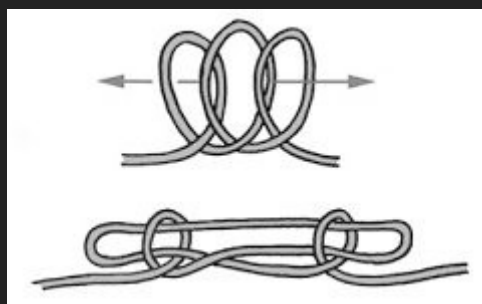
SEZNAM ZÁKLADNÍCH UZLŮ

LODNÍ SMYČKA

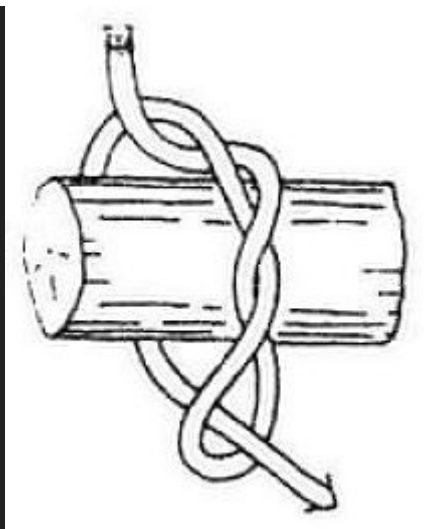
Jedná se o velmi užitečnou smyčku s všestranným použitím. Je základem pro vázání mnoha jiných uzlů. Snadno se váže, spolehlivě drží i při zatížení jen jednoho konce. Po zatažení ji lze snadno rozvázat a lehce zkrátit. Spolehlivě drží na válcových předmětech s hladkým nebo i drsným povrchem. Při jeho používání je však třeba mít na mysli, že je spolehlivý, jen pokud je jeho zatížení trvalé. Jakmile napětí pomine, uzel se povolí. Používá se např. k uvázání přírodního vedení či k zajištění karabiny. Není vhodný k přivázání nezatíženého lana na pevný bod.

ZKRACOVAČKA

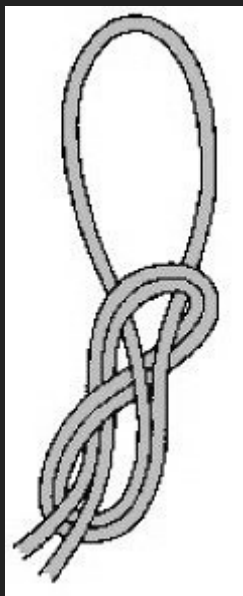
Zkracovačka slouží k tomu, abychom nemuseli řezat lana, kdykoliv potřebujeme jeho kratší kus. Základní zkracovačka se váže ze tří závitů, prostřední z nich roztáhnete do těch krajních a ty za konce utáhnete. Pokud máte potřebu zkrátit lano víc, je možné pokračovat několikanásobnou zkracovačkou.

TESAŘSKÝ UZEL

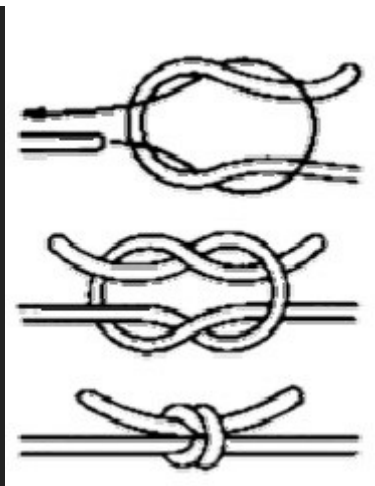
Je to jednoduchý způsob připevnění lana ke kmenu, větvi, trámu, potrubí či jiným podobným břemenům. Čím víc je nosné lano zatěžováno, tím pevnější je sevření smyčky. (Volný konec by měl být ovinut okolo pevné části závitů alespoň třikrát). Po uvolnění tahu se uzel snadno rozvazuje. Při proměnlivém zatěžování hrozí nebezpečí uvolnění nebo sklouznutí uzlu, proto je třeba po každém povelu uzel překontrolovat.

OSMIČKOVÝ UZEL

Patří mezi základní uzly. Samotný osmičkový uzel nemá velké využití, častěji se používá **dvojitý osmičkový uzel** (osmičková smyčka). Slouží nejčastěji k navazování lana na pevný bod nebo navázání hasiče na lano, ale může být použit i ke svázání dvou lan. Proti ostatním uzlům způsobuje menší snížení nosnosti lana (asi 55–60 % pevnosti samostatného lana). Díky symetrickému tvaru se snadno kontroluje vizuálně i hmatem a nemá tendenci se samovolně rozvazovat. Ze všech těchto důvodů je velmi bezpečný a je doporučován. Trochu obtížnější je jeho rozvazování po dotažení (například pádem horolezce). Je to ale mnohem snazší, než u většiny ostatních uzlů.

AMBULANTNÍ UZEL (PLOCHÁ SPOJKA)

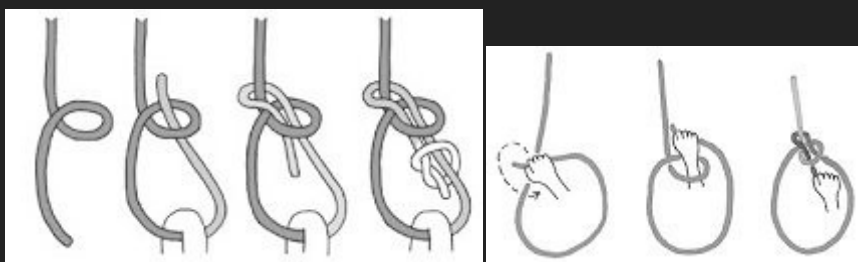
Uzel je plochý a netlačí, proto se používá převážně v lékařství (ovazy, šátky). Lze jej použít i na svazování dvou lan přibližně stejného průměru. Na svazování lan pro potřeby záchranářství je však nevhodný až nebezpečný. Uzel se po laně může klouzat, zvláště při uvázání na hladkých syntetických materiálech. V případě potřeby lze uzel poměrně snadno uvolnit, pokud je však zatažen silně a když navíc provaz navlhne, rozvazuje se naopak špatně.

PROTISMĚRNÝ OSMIČKOVÝ UZEL

Často používaný spojovací uzel. Hodí se však jen pro spojení konců lana stejného průměru, nebo popruhů stejné šíře. Uzel nejeví žádné tendence k samovolnému rozvazování, snad jedině při extrémně silném a v nevhodném směru vedeném tření o skálu je možné, že by se rozvázal. Po silném zatížení jde relativně dobře rozvázat.

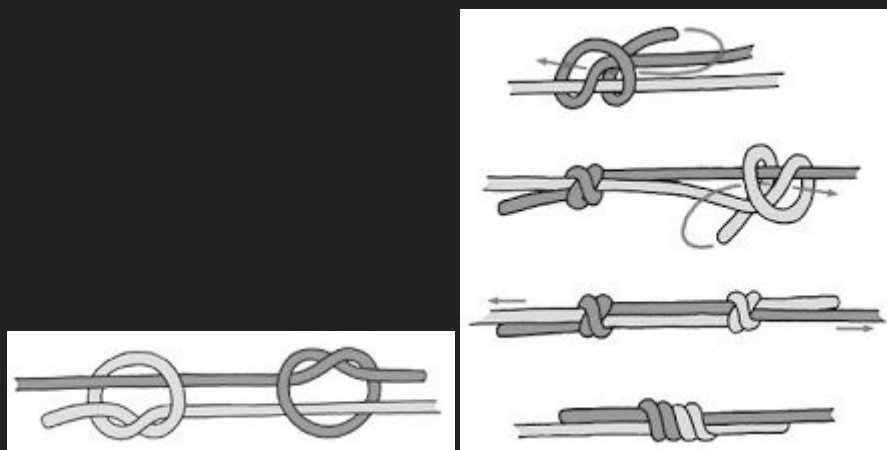
DRAČÍ SMYČKA

Základní dračí smyčka bývala jedna z nejdůležitějších smyček vůbec, zejména byla nenahraditelnou v horolezectví a její uživatelé na ni nedali dopustit. Dnes už se jedná o překonaný uzel, který se doporučuje používat jen v nouzi. I přesto má svůj význam a rozhodně se vyplatí tuto smyčku umět správně uvázat. Používá se k navázání na lano, lze ji použít i kotvení lana k jistíci mu bodu. Ale není to

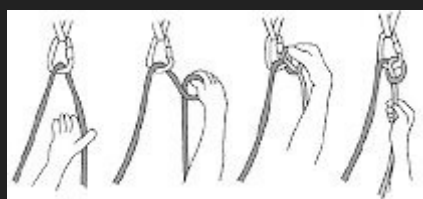
zrovna nejbezpečnější. Proč? Dračí smyčka totiž nedrží při obvodovém zatížení (jednoduše řečeno - při roztahování oka smyčky). Dračí uzel tak není vůbec vhodný ke spojování dvou konců lana do okruhu. Několik smrtelných úrazů varuje!! Mimo to je Dračí uzel náchylný k samovolnému rozvázání, zvláště na tuhých lanech se špatnou uzlovatelností. Všem těmto nebezpečím s rozvázáním lze čelit navázáním pojistného uzlíku koncovým cancourem. Platí zásada, že pokud Dračí smyčku používáme, tak vždy s přidělaným pojistným uzlíkem. Ten se dělá buď jako vnější, anebo jako vnitřní. Vnější se nejčastěji dělá jako obyčejné oko, lepší a bezpečnější variantou je však udělat jej jako Dvojitý rybářský uzel. Ovšem při zatížení pramene lana, který z uzlu vychází, je Dračí smyčka pevná, a i po silném zatížení jde snadno rozvázat. To je snad jediný výrazný klad této smyčky. Dračí smyčka se snadno váže jednou rukou okolo pasu těla - viz. obrázek. Toho lze využít při nouzovém navázání lana na tělo v nějaké překérní situaci, kdy se jednou rukou musíme držet, a k navázání nám tak už zbývá jen jedna ruka.

RYBÁŘSKÁ SPOJKA

Používá se většinou dvojitá. Velmi dobře se hodí ke spojování dvou lan i nestejných průměrů. Vytvoříme ji tak, že dvě lana položíme vedle sebe konci proti sobě tak, aby přesahovaly přes sebe asi jeden metr. Potom na každém laně uvážeme dvojitě očko okolo lana protějšího. Lano z očka musí směřovat proti protějšímu lanu. Očkové uzly řádně urovnáme a stáhneme k sobě. Tím se opřou o sebe a pevně drží. Tento uzel lze po odlehčení rozvázat. Proti rozvázání je vhodné tento uzel zajistit samostatnými očky na každé straně uzlu.

POLOVIČNÍ LODNÍ SMYČKA

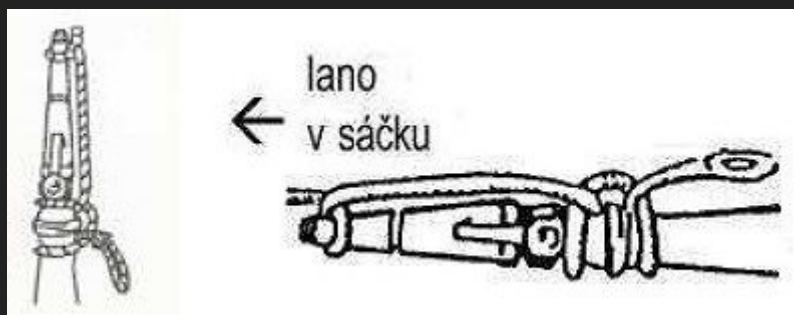
Je jeden z nejdůležitějších uzlů používaných u hasičů. Používá se pro jištění hasičů (doporučená jistící metoda UIAA), v nouzi i na slaňování (pokud při sobě nemáme jiné slaňovací pomůcky, např. osmu), má velmi dobré vlastnosti při zachycování pádu. Smyčka sama o sobě nedrží, pouze třením brzdí posouvání lana. Při spouštění lezce nebo při slaňování výrazně krotí lano, což komplikuje jeho pohodlné používání. Přesto jde o jeden z nejpoužívanějších uzlů u hasičských jednotek, protože běžné jednotky nebývají vybaveny speciálním lezeckým vybavením.

PRUSÍK NEBOLI LIŠČÍ SMYČKA

Pojmenován podle rakouského horolezce Karla Prusika (1896-1961). V běžné tábornické nebo skautské terminologii se nazývá Liščí smyčka. Jedná se o základní a nejjednodušší prusíkovací uzel. Lze jej vázat jednou rukou. Podle počtu omotání smyčky kolem lana rozeznáváme jednoduchý prusík, dvojitý prusík, trojitý prusík, atd. Tento prusíkovací uzel je symetrický, a tak drží v obou dvou směrech stejně. Nevýhodou tohoto uzlu je, že funguje jen se smyčkami výrazně tenčími, než je lano. Například na laně o průměru 11 mm funguje nejvíce 5 mm prusíkovací smyčka. Tenké smyčky mají menší nosnost, a jsou málo odolné proti destrukci. Při použití tlustších smyček začne uzel prokluzovat. Používat se dají jen kulaté smyčky, u plochých popruhových smyček uzel nefunguje spolehlivě a nelze ho proto pro popruhy doporučit.

ÚVAZ NA PROUDNICI

Je speciálním uzlem používaným pouze u hasičů. Slouží k uvázání proudnice na lano, aby se vedení mohlo vytahovat např. do pater budov nebo transportovat přes překážky či vodní toky.